

[Finansministeren.]

præget af mangel på balance. I nogle lande har denne uligevægt vist sig ved åben inflation, d. v. s. stærke stigninger i priser og lønninger. I en række andre lande som de skandinaviske og England er det nogenlunde lykkedes gennem restriktioner og kontrolforanstaltninger at holde inflationskræfterne i ave, men de har været tilstede som et stadigt pres. Dette inflationspres har vi her og i en række andre lande søgt at komme til livs gennem finans- og pengepolitiske foranstaltninger, og disse bestræbelser er i ikke ringe grad lykkedes. Såvidt man kan se, er der faktisk i en del lande — og deriblandt Danmark — i løbet af 1949 sket den ændring i den økonomiske situation, at inflationspreset i det store og hele er bragt ud af verden. Dette er bl. a. en følge af den skattepolitik, vi har ført, og det må også i høj grad ses i sammenhæng med den rigeligere vareforsyning, som genopbygningen i forbindelse med Marshallhjælpen har gjort mulig.

Den ligevægt i hele vor økonomiske situation, som vi efterhånden var stærkt på vej til at nå, har blandt andet givet sig det udslag, at det har været muligt at ophæve en række rationeringer. Den har også vist sig på den måde, at det ikke mere ensidigt er sælgerne, der bestemmer, hvad vi skal købe og til hvilke priser; forbrugerne kan tillade sig at være kritiske, at se nøje på varernes kvalitet og pris. Jeg tror, man kan sige, at denne overgang fra et sælgermarked til et købermarked er udtryk for en sund udvikling, er et tegn på, at vi nærmer os en normalisering af det økonomiske liv.

Men det må ikke glemmes, at denne snering ikke blot har været et resultat af vore egne forholdsregler, men i betydelig grad skyldes Marshallhjælpen, som på den ene side har skaffet os en række vigtige råvarer til produktionen og på den anden side i høj grad har medvirket til at formindske inflationspreset.

Marshallhjælpens omfang vil i den kommende tid blive af aftagende betydning, og det vil derfor dels være afgørende nødvendigt at søge dollareksporten udvidet, dels være nødvendigt at følge den finansielle balance meget nøje, således at der ikke på ny opstår inflationskræfter.

Det er forbundet med store vanskeligheder at skønne over, hvorledes devalueringens virkninger vil blive på landets finansielle stilling. Det gælder de umiddelbare virkninger såvel som virkningerne på længere sigt fremover.

For Danmarks vedkommende har som nævnt udviklingen i tiden forud for devalueringen medført, at inflationspreset indtil videre er bragt ud af verden. Den økonomiske aktivitet har dog fortsat været meget høj, og alt tyder på, at nationalproduktet i 1949 vil blive ikke ubetydeligt større end i 1948 og større end forudset ved årets begyndelse. Også investeringsvirksomheden synes som helhed at ville blive større end ventet. Ikke desto mindre har arbejdsløsheden i alle årets måneder fra og med marts ligget lidt højere end i de tilsvarende måneder de foregående år. Selvom arbejdsløsheden endnu ikke kan siges at være af noget faretruende omfang, må det dog i høj grad vække til eftertanke, at vi er kommet ind i en periode med voksende ledighed. Samtidig har der på flere punkter vist sig en tendens til afsvækket investeringslyst. Denne tendens er endnu ikke kommet til udtryk i tallene for den faktiske investeringsvirksomhed, blandt andet fordi de investeringer, der er foretaget i sommerens løb, har været resultatet af dispositioner, der er truffet allerede i 1948 eller senest i begyndelsen af 1949. Og når investeringerne i 1949 endda er blevet noget større end ventet, kan det måske forklares ved, at der er sket en fremskyndelse af det allerede igangværende byggeri som følge af en mere hensigtsmæssig tilrettelægning af byggeriet, hvilket vel delvis er et resultat af boligministeriets virksomhed. De oplysninger, der i øjeblikket foreligger angående ønsker om nye byggetilladelser, tyder imidlertid på, at investeringslysten nu er i aftagende, og der skulle således kunne ventes et fald i investeringsaktiviteten fremover — medmindre devalueringen virker i modsat retning.

Ministeriet har allerede gennem nogen tid været opmærksom på, at den stigende linie i investeringerne næppe ville være ved, og specielt var man klar over, at investeringerne på enkelte vigtige områder kunne blive ufyldestående.

Virkningerne af en almindelig nedgang i